

Załącznik do Uchwały nr XXXIII/230/2013
Rady Powiatu Gnieźnieńskiego
z dnia 27 lutego 2013 r.

**POWIATOWY
PROGRAM INTEGRACJI ZAWODOWEJ
I SPOŁECZNEJ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 - 2020**

Spis treści

I.	Uzasadnienie dla realizacji Powiatowego Programu Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych.....	3
II.	Założenia Programu.....	4
III.	Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Gnieźnieńskim.....	5
IV.	Cel strategiczny, obszary i cele działania.....	9
V.	Wdrażanie Powiatowego programu Działań na rzecz osób niepełnosprawnych	12
VI.	Harmonogram wdrażania programu.....	12
VII.	Monitoring programu.....	12
VIII.	Źródła finansowania realizacji Programu.....	12

I. Uzasadnienie dla realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje każdemu obywatelowi naszego Państwa równy dostęp do pracy, udziału w życiu społecznym. Konstytucja nie dzieli Polaków na lepszych i gorszych, sprawnych, mniej sprawnych, sprawnych inaczej. Jesteśmy równi ale różni. Te różnice nie wynikają tylko z faktu, iż niektórzy z nas by się poruszać korzystają z pomocy wózka inwalidzkiego, by widzieć zakładają okulary, by słyszeć wykonują różne gesty, a inni nie. Przecież nie każdy z nas może być koszykarzem, nie każdy może pracować na wysokościach, nie każdy nauczy się dziesięciu obcych języków, nie każdy będzie wybitnym fizykiem, matematykiem, pisarzem. Każdego z nas natura wyposażyła w różne umiejętności, indywidualne cechy, jednak nie natura dała nam środowisko w jakim dorastamy, pracujemy.

To właśnie potrzeba dostosowania środowiska – otoczenia dla potrzeb różnych osób jest jedną z przyczyn dla których powstał Program.

Czym jest niepełnosprawność i jakie są jej przyczyny?

Jaka była polityka wielu państw w stosunku do osób niepełnosprawnych ?

Jakie są tendencje i kierunki zmian ?

Polska dąży do osiągnięcia europejskich standardów w zakresie wspierania i opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Dowodem zmiany podejścia jest między innymi uchwalona przez Sejm w 1997 roku „Karta praw osób niepełnosprawnych”. Bodaj najistotniejszym jej zapisem jest stwierdzenie, że *„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że osoby niepełnosprawne (...) mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji”*.

Kolejnym ważnym etapem w standaryzacji usług na rzecz osób niepełnosprawnych było wstąpienie Polski do Wspólnoty Europejskiej i konieczność dostosowania zarówno prawa jak i zmiana podejścia do osób niepełnosprawnych. To ostatnie jest długofalowym procesem wymagającym zaangażowania wszystkich możliwych sił, władz państwowych, samorządowych i III sektora.

W dokumentach wspólnotowych niepełnosprawność ma wiele form, mówi się o niepełnosprawności fizycznej, sensorycznej, umysłowej oraz intelektualnej. Jako przyczyny powstania niepełnosprawności wymienia się:

- choroby genetyczne, okresu prenatalnego i okołoporodowego,
- choroby okresu wczesnodziecięcego,
- choroby układu sercowo-naczyniowego,
- urazy, wady wrodzone, choroby przewlekłe i wypadki, w tym wypadki przy pracy,
- utratę zdrowia wskutek różnych szkodliwych, a występujących w środowisku pracy i zamieszkania zanieczyszczeń środowiska naturalnego,
- choroby nowotworowe, zakaźne,
- choroby psychiczne i negatywne skutki dotyczące higieny życia i jakości zdrowia psychicznego.

Od wielu lat jak wskazują liczne badania wobec osób niepełnosprawnych realizowano politykę polegającą na przystosowaniu osób do ich niepełnosprawności. Niestety takie traktowanie osób niepełnosprawnych okazało się nieskuteczne i doprowadziło do powstania wielu stereotypów, izolacji, a wielu przypadkach dyskryminacji osób niepełnosprawnych i ich otoczenia. Podejście to powoli zmienia się. Państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej, w tym także Polska prowadzą nową odmienną politykę wobec osób niepełnosprawnych. Sprowadza się ona do poszanowania odmienności, kładzie się w niej większy nacisk na określenie i usunięcie barier stojących na drodze do realizacji równych szans i pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia społecznego. Realizacja nowej polityki wobec osób niepełnosprawnych spoczywa zarówno na organach i instytucjach państwa, ale także, a może przede wszystkim na lokalnych samorządach powiatowych i gminnych, organizacjach społecznych. Przyjęcie programu jest formą usystematyzowania działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, wskazaniem kierunków zmian zgodnych z europejskimi standardami. Powiatowy Program Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych jest zgodny z założeniami i celami przyjętymi w Strategii Województwa Wielkopolskiego i innych programowych dokumentach.

II. Założenia programu

W programie przyjęto następujące założenia będące podstawą do realizacji poszczególnych zadań:

1. Osoby niepełnosprawne mają prawo do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.
2. Wszelkie działania podejmowana dla tej grupy osób są ważnym elementem Strategii Rozwoju Powiatu Gnieźnieńskiego.
3. Wszelkie działania planowane przez Powiat Gnieźnieński na rzecz osób niepełnosprawnych mają na celu minimalizowanie skutków niepełnosprawności, zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia, obejmujących:
  - wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie niepełnosprawności,
  - zapobieganie niepełnosprawności,
  - rehabilitację,
  - edukację,
  - doradztwo i nauczanie zawodowe,
  - zatrudnienie i możliwość przekwalifikowania zawodowego,
  - ochronę socjalną, ekonomiczną i prawną,
  - zaopatrzenie w urządzenia, sprzęt ułatwiający samodzielne funkcjonowanie,
  - usuwanie bądź ograniczanie barier w tym architektonicznych, komunikacyjnych, w porozumiewaniu się i dostępie do informacji.
4. Realizacja wskazanych zadań o których mowa w Programie odbywa się we współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi, osobami prawnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, instytucjami publicznymi.
5. Powiat Gnieźnieński poprzez swoje jednostki organizacyjne koordynuje działania zmierzające do osiągnięcia założeń niniejszego Programu.

III. Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Gnieźnieńskim.

Powiat Gnieźnieński jest regionem Województwa Wielkopolskiego posiadającym szereg instytucji, firm i organizacji społecznych działających i wspierających środowisko osób niepełnosprawnych, z drugiej zaś strony liczba osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia i pomocy jest stosunkowo duża i wobec tego zakres i oczekiwania środowiska stają się coraz większe.

Poniżej przedstawiamy dane statystyczne dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Gnieźnieńskim obejmujące m.in. dane demograficzne, infrastrukturę oraz zadania Powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Dane demograficzne

Powiat Gnieźnieński – dane demograficzne*	
Ludność ogółem	139.440
- w tym osoby niepełnosprawne	22.493
- w wieku 16 lat i więcej	21.594
mężczyźni	10.198
kobiety	11.396
- dzieci w wieku 0-15 lat	899
Osoby (w wieku 15 lat i więcej)	2.704
- w tym prowadzące działalność gospodarczą	787
- rolniczą	516
- pozarolniczą	271
Osoby niepełnosprawne bezrobotne	830
- poszukujące pracy	809
- oczekujące na podjęcie pracy	21
Osoby niepełnosprawne w wieku 16 lat i więcej o stopniu niepełnosprawności	19331
- znacznym	4346
- umiarkowanym	6157
- lekkim	8805
- nieustalonym	23
- wieku 0-15 lat	641

*-dane pochodzą ze spisu powszechnego z roku 2002, do chwili obecnej nie ukazało się inne tego rodzaju opracowanie m.in. na temat osób niepełnosprawnych zamieszkujących dane rejony RP

Infrastruktura instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Gnieźnieńskim

Lp.	Nazwa instytucji	Zakres działalności	Liczba instytucji
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie.	W zakresie określonym ustawą o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych zgodny z art. 35 (w zał. tekst art. 35).	1
1.1	Centrum Aktywności Społecznej Largo.	Dział PCPR w Gnieźnie strukturą i sposobem pracy zbliżony do działających dziennych ośrodków wsparcia. W CAS Largo oferuje się nieodpłatną pomoc i wsparcie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – nie tylko niepełnosprawnym. W ramach prowadzonej działalności osoby zgłaszające się mogą skorzystać z nieodpłatnych porad specjalistów, wziąć udział w zajęciach arte i choreoterapeutycznych.	1
2.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i Młodzieży upośledzonej umysłowo w Mielżynie.	Stacjonarna całodobowa placówka przeznaczona dla osób wymagających opieki i pielęgnacji. Sprawująca opiekę tylko i wyłącznie nad dziećmi i młodzieżą upośledzoną umysłowo.	1
3.	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i Młodzieży upośledzonej umysłowo w Mielżynie.	Stacjonarna całodobowa placówka przeznaczona dla osób wymagających opieki i pielęgnacji. Sprawująca opiekę tylko i wyłącznie nad dziećmi i młodzieżą upośledzoną umysłowo.	1
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy Dom Anki w Gnieźnie przeznaczony dla osób cierpiących na zaburzenia i choroby psychiczne.	Placówka prowadzona przez organizację społeczną, finansowana ze środków budżetowych, pod opieką SDS może znajdować się jednocześnie 30 osób.	1

5.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Trzemesznie przeznaczony dla osób cierpiących na zaburzenia i choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe.	Placówka prowadzona przez Gminę Trzemeszno, finansowana ze środków budżetowych.	1
6.	Powiatowy Urząd Pracy	W zakresie określonym ustawą o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych zgodny z art. 35 (w zał. tekst art. 35)	1
7.	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze	SOSW to placówki oświatowe dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim oraz upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami	3
8.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Na terenie Powiatu działają dwa WTZ prowadzone przez organizacje społeczne, w 90 % finansowane ze środków budżetowych. Pod opieką placówek pozostaje łącznie 95 osób, w większości są to osoby upośledzone umysłowo. Pobyt w WTZ ma charakter czasowy.	2
9.	Organizacje społeczne	W Powiecie liczba organizacji społecznych działających na rzecz osób niepełnosprawnych jest duża, cechą charakterystyczną większości z nich jest jednak prowadzenie działalności na rzecz grupy niepełnosprawnych o określonych dolegliwościach. W większości organizacje stanowią hermetyczne środowisko.	

Zadania Powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych

Zgodnie z Art. 35a. 1. Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych Dz. U. z 2011 nr 127 poz. 721- Brzmienie od 1 lutego 2013.

Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
  - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 6a) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 7) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;

9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;

9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a;

9b) realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e;

9c) zlecanie zadań zgodnie z art. 36;

10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;

11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;

12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;

13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

IV. Cel strategiczny, obszary i cele działalności

Powiatowy Program Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych został przygotowany w oparciu o doświadczenia i wiedzę we współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi, osobami prawnymi realizującymi zadania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych.

W programie wskazano osiągnięcie w latach 2013 - 2020 następującego celu strategicznego :

Powiat Gnieźnieński **Powiatem równych szans dla osób niepełnosprawnych**

Cel strategiczny, obszary i cele operacyjne programu są spójne i zgodne z:

- Ustawą o samorządzie powiatowym,
- Ustawą o samorządzie gminnym,
- Ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa o pomocy społecznej,
- Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego w szczególności pomocy społecznej,
- Strategią Rozwoju Powiatu Gnieźnieńskiego,
- Sektorowym Programem - Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich.

Dla osiągnięcia wskazanego celu w programie wyodrębniono obszary, cele operacyjne i zadania, których realizacja daje gwarancję osiągnięcia celu strategicznego.

Lp.	Obszar Cel operacyjny	Uzasadnienie wyboru obszaru	Zadania	Sposób realizacji	Oczekiwane rezultaty	Podmioty realizujące	Podmioty współpracujące
1.	Profilaktyka i edukacja na rzecz osób niepełnosprawnych, promocja zdrowego stylu życia	Profilaktyka jest bardzo istotnym czynnikiem zapobiegania wszelkim niekorzystnym zjawiskom.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie diagnozy - inicjowanie działań zmierzających do edukacji mieszkańców powiatu w zakresie zdrowego stylu życia - zbieranie i systematyzowanie informacji nt. przyczyn niepełnosprawności. 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia, - warsztaty, - seminaria, konferencje, - programy publicystyczne, - konkursy itp. - tworzenie lokalnych programów promujących zdrowy styl życia, - broszury informacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie świadomości nt. zdrowego stylu życia wśród mieszkańców powiatu - zmniejszenie ilości wypadków - wzrost wiedzy nt. osób niepełnosprawnych. 	Samorząd Powiatowy, samorządy gminne, Zespoły opieki zdrowotnej.	Org. pozarządowe, PFRON, osoby prawne, wolontariusze, samorząd wojewódzki.
2.	Rehabilitacja zawodowa i edukacja osób niepełnosprawnych	Każdy człowiek niezależnie od stanu zdrowia ma prawo do pracy, do dostępu do oświaty im kształcenia zgodnego z jego preferencjami i możliwościami.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie diagnozy - przeprowadzenie diagnozy mającej na celu uzyskanie informacji o poziomie wykształcenia osób niepełnosprawnych, możliwościach przekwalifikowania zawodowego - przeprowadzenie diagnozy w zakresie możliwości rynku pracy – pracodawców - organizacja warsztatów i szkoleń dla osób niepełnosprawnych chcących podjąć pracę - organizacja szkoleń dla pracodawców. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie badań ankietowych - organizacja warsztatów szkoleń, konferencji, - opracowanie publikacji – broszur, - wspieranie zatrudniania osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych - zmiana kwalifikacji osób niepełnosprawnych - zwiększenie świadomości wśród osób niepełnosprawnych nt. form zatrudnienia - zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych rozpoczynających działalność gospodarczą. 	- Samorząd Powiatowy, samorządy gminne, PCPR, PUP.	Org. pozarządowe, PFRON, osoby prawne, wolontariusze samorząd wojewódzki.
3.	Rozwój infrastruktury instytucji, organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych	Wiele spośród obiektów użyteczności publicznej nie jest dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, niewielka jest także liczba ośrodków wsparcia działających na rzecz środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie diagnozy - likwidacja barier funkcjonalnych - propagowanie i inicjowanie działań zmieniających stereotypy myślenia o osobach niepełnosprawnych - pomoc finansowa dla osób niepełnosprawnych - wspieranie inicjatyw mających na celu tworzenie ośrodków specjalistycznego poradnictwa, wsparcia dla osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zdiagnozowanie potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych - szkolenia, warsztaty dotyczące ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym - przyznawanie i wypłacanie świadczeń osobom uprawnionym - przygotowanie broszur i kampanii informacyjnych - szkolenie dla pracowników instytucji wspierających osoby niepełnosprawne. 	<ul style="list-style-type: none"> - likwidacja barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w środowisku, miejscu zamieszkania, - wzrost świadomości i samodzielności życiowej osób niepełnosprawnych, - poprawa sytuacji socjalno-bytowej os. Niepełnosprawnych, - powstanie ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych (stacjonarnych, , półstacjonarnych, dziennego wsparcia). 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, instytucje pomocy społecznej, organizacje społeczne.	Organizacje pozarządowe, PFRON, osoby prawne, wolontariusze samorząd wojewódzki.

Lp.	Obszar Cel operacyjny	Uzasadnienie wyboru obszaru	Zadania	Sposób realizacji	Oczekiwane rezultaty	Podmioty realizujące	Podmioty współpracujące
4.	Rehabilitacja lecnicza, społeczna	Rehabilitacja lecznicza jest nieodłącznym elementem rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Na terenie powiatu gnieźnieńskiego ciągle niewielka jest oferta instytucji realizujących ww.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie diagnozy - budowa i modernizacja obiektów zapewniających profesjonalne usługi - stosowanie różnorodnych form rehabilitacji leczniczej - wspieranie i rozwój sieci placówek zapewniających dostęp do ww. usług - włączenie organizacji pozarządowych w działalność rehabilitacyjną. 	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie środków na realizację inwestycji - diagnoza potrzeb. 	<ul style="list-style-type: none"> - powstanie nowych ośrodków świadczących usługi w zakresie rehabilitacji leczniczej - turnusy rehabilitacyjne. 	PCPR, Samorząd Powiatowy , Samorzady Gminne, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej.	Organizacje pozarządowe, PFRON, osoby prawne, wolontariusze samorząd wojewódzki.
5.	Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych jest ważnym elementem procesu włączania ww. w życie społeczne. Proces ten polega na stworzeniu takich warunków, które spowodują, że osoby niepełnosprawne będą czuły się wartościowymi i pożytecznymi członkami społeczeństwa, mogącymi korzystać z dóbr i osiągnięć kultury, cywilizacji, ale także mogącymi włączyć się w proces ich tworzenia. Działania integracyjne (różne w formie i zakresie świadczonej pomocy i wsparcia) sprzyjają zapobieganiu zjawiska marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych, ale także ich bliskich opiekunów.	<p>Realizacja Programów Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych obejmujących aktywizację społeczną i zawodową, a mających na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych - włączenie środowiska w działania na rzecz osób niepełnosprawnych - wykształcenie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej jako pełnoprawnego uczestnika życia społecznego i gospodarczego. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja przedsięwzięć integracyjnych skierowanych do środowiska lokalnego oraz osób niepełnosprawnych - animowanie przedsięwzięć integracyjnych - organizacja kampanii społecznych i akcji promocyjnych - realizacja różnorodnych form wsparcia skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich otoczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych - przełamanie stereotypów i uprzedzeń wobec osób niepełnosprawnych - zwiększenie wiedzy i świadomości nt. osób niepełnosprawnych. 	PCPR, Samorząd Powiatowy , Samorzady Gminne, i ich jednostki organizacyjne.	Organizacje pozarządowe, PFRON, osoby prawne, wolontariusze samorząd wojewódzki.

V. Wdrażanie Powiatowego Programu

Realizacją Powiatowego Programu Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych zajmować się będą działające na terenie powiatu instytucje oraz organizacje społeczne, osoby prawne, związki wyznaniowe oraz kościoły. Od współpracy wspomnianych instytucji oraz zaangażowania zależy osiągnięcie stawianego programowi celu strategicznego.

Za wdrażanie programu, wprowadzanie ewentualnych zmian (zmiany winny być zgłaszane przez podmioty biorące udział w realizacji programu wraz z uzasadnieniem) odpowiedzialne jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie.

VI . Harmonogram działań.

Wskazane w programie zadania nie wymagają stworzenia dodatkowych ram czasowych, w większości są one realizowane systematycznie. Uszczegółowienia wymagać będzie realizacja wspólnych międzysektorowych projektów.

VII. Monitoring programu.

Monitorowaniem realizacji Programu zajmować się będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

w Gnieźnie, przede wszystkim Dział ds. osób niepełnosprawnych w okresach i według opracowanych wskaźników. W ramach prowadzonej oceny realizacji Programu przygotowywany będzie „Raport o stanie realizacji Powiatowego Programu Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych” w celu przedłożenia raz w roku Radzie Powiatu Gnieźnieńskiego.

VIII. Źródła finansowania realizacji Programu

Środki finansowe na realizację programu zależne są kreatywności podmiotów realizujących zadania w poszczególnych obszarach. Mogą pochodzić zarówno z budżetu powiatu, budżetów poszczególnych gmin, instytucji i organizacji społecznych. Środki na realizację programu pozyskiwane będą także dzięki realizacji konkretnych aplikacji przygotowanych przez podmioty biorące udział w realizacji programu. Część z zadań nie wymaga dużych dodatkowych nakładów finansowych z uwagi na zaangażowanie wolontariuszy przy ich realizacji. Ewentualne stworzenie systemu finansowania realizacji programu jest jednym z zadań jakie stoją przed podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.